KAUPPAKAMARI

LAUSUNTO
21.11.2022

Eduskunnan verojaosto

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle automaattista päätöksentekoa verotus- ja tulliasioissa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 224/2022 vp)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 224/2022 vp automaattista päätöksentekoa verotus- ja tulliasioissa koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksellä poikettaisiin eräiltä osin hallintolakiin ehdotetusta automaattista päätöksentekoa julkisessa hallinnossa koskevasta yleissääntelystä verotus- ja tulliasioissa. Automaattinen ratkaiseminen olisi tällöinkin mahdollista vain silloin, kun hallintolaissa säädettäviksi ehdotetut yleiset edellytykset asian automaattiselle ratkaisemiselle täyttyvät.

Kiitän lausuntopyynnöstä ja lausun Keskuskauppakamarin asiantuntijana kunnioittavasti asiassa seuraavaa.

On hyvä, että automaattisesta päätöksenteosta säädetään lailla. Keskuskauppakamari kannattaa automaation tarkoituksenmukaista hyödyntämistä verotustietojen käsittelyssä ja päätöksenteossa sekä pitää tärkeänä, että Verohallinnon henkilöstöresurssit kohdistetaan vaativien tai fiskaalisesti merkittävien tapausten käsittelyyn. Samalla on tärkeää, ettei automaattinen päätöksenteko heikennä verovelvollisten oikeusturvaa.

Lainvalmistelussa on rajattu tai täsmennetty useita tärkeitä kohtia, kuten oikaisuvaatimuksen käsittelyä sekä veroilmoituksen, muun ilmoituksen tai tietojen antamisajan pidentämistä koskevan asian käsittelyä automatisaatiossa. Hallituksen esitykseen on lisätty myös useita konkreettisia esimerkkejä tilanteista, joihin automaattinen päätöksenteko soveltuu tai ei sovellu. Esitetyt poikkeukset hallintolakiin sisällytettävästä yleissääntelystä ovat perusteltuja ja selkeästi rajattuja.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että arvonlisäverovelvolliseksi rekisteröinnistä, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin merkitsemisestä ja rekisteristä poistamisesta annettaisiin verovelvolliselle muutoksenhakukelpoinen päätös. Päätös annettaisiin myös silloin, kun yritys jätetään merkitsemättä rekisteriin. Muutos on erittäin kannatettava oikeustilan selkeyttämiseksi, sääntelyn yhtenäistämiseksi sekä oikeusvarmuuden parantamiseksi

KESKUSKAUPPAKAMARI

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija